

Önkéntes tűzoltók Dunakeszin

Gróf Széchenyi Ödön az 1860-as évektől szorgalmazta és támogatta a magyarországi önkéntes tűzoltó mozgalom megszervezését Budapesten és vidéken egyaránt. A Dunakeszi Önkéntes Tűzoltó Testület a belügyminiszter 74.393 sz. rendelete értelmében 1903-ban jött létre, 27 taggal. Elsőként a parancsnoki tisztelet Bohunka Lajos, a község jegyzője látta el, később – és az 1945 előtti időszak nagyobb részében – telekesi Györffy Tihamér községi képviselő töltötte be. Az első tagok közé tartozott az akkor 17 éves Lengyel István, aki még 1959-ben is részt vett a környékbeli tűzoltórendezvényeken.

Az önkéntes tűzoltók 1911-ben

Az egyesület tagjai
(1959, középen, szemüvegben a parancsnok, Száraz Lajos)

A **DUNAKESZI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ TESTÜLET** legnagyobb problémája a szervezet és tevékenységének finanszírozása volt, mivel állami támogatásban nem vagy csak igen csekély mértékben részesülhettek. Ennek ellensúlyozására jótékonyági esteket szerveztek (Dunakeszi más civil egyesületeivel közösen), valamint a tagdíjakból is keletkezett némi bevételük. A tűzoltófelszerelés drága volt, de a dunakesziek az 1920-as évekre egy, az 1930-asokra két mozdonyfecskendővel rendelkeztek. Egyenruhájuk szinte kezdetől fogva volt, és a szakmai munkát is magas színvonalon végezték. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy 1911-ben megyei első és országos hatodik helyet értek el a tűzoltók versenyében, 1915-ben megyei, 1933-ban járási elsőséget szereztek, tagjaikat rendszeresen kitüntették.

1946-ban – ahogyan sok más háború előtti szervezetet – a Dunakeszi Önkéntes Tűzoltó Testületet is megszüntették, amely azonban Dunakeszi Községi Önkéntes Tűzoltó Egyesület néven újjáalakult. Az 1950-es évek közepétől főállású tűzoltók is teljesítettek szolgálatot a településen, akik a Tanácsháza alkalmazásában álltak, és – Hajnal Jenő jegyző segítségével – együtt munkálkodtak az önkéntes tűzoltókkal. Utóbbiak parancsnoka

Száraz Mihály, majd 1969-től Kővári József főhadnagy volt. A 45-55 fős egyesület eleinte egy négyszázas, később egy ehhez vásárolt nyolcszázas motoros fecskendővel rendelkezett. A községi tanács támogatásának, valamint a rendes és pártoló tagság befizetéseinek köszönhetően megfelelő felszereléssel és ruházattal rendelkeztek. A tanács emellett jegyzőkönyveiben és jutalmazással is elismerte az önkéntes tűzoltók munkáját, vezető tisztségviselői részt vettek a tűzoltók éves közgyűlésein.

A járási és megyei megmérettetéseken mind a felnőttek, mind az ifi korosztály rendszerint az élmezőnyben végzett, majd 1972-ben megszervezték mindkét korosztály számára a rendszeres szakmai képzést. 1974-ben létszámukat 32 főben maximálták, közülük 20-an laktak Dunakeszin. Nevük Dunakeszi Nagyközségi Önkéntes Tűzoltó Egyesületre változott. 1975-ben megalakult a tűzoltó szakkör, dr. Terray Barnabás vezetésével, amelynek feladata az lett, hogy az iskolában oktassa a tűzvédelmi eljárásokat és előírásokat az érdeklődő diákságnak.

A testület tagjai kezdetől fogva részt vettek a községi eseményeken is, így a felvonulásokon, egyházi vagy egyesületi, később munkásmozgalmi és nemzeti ünnepeken. Emellett biz-

tosítási feladatokat is elláttak, vagy éppen díszőrségként funkcionáltak. A legfontosabb munkájuk természetesen a tűzoltás volt a településen és környéken egyaránt. A tűzoltóknak, ahogyan arra Békési Ferenc (aki az 1950-es évek végén, az 1960-as évek elején volt önkéntes a szervezetben) visszaemlékezik, fontos feladatuk volt aratás idején, amikor a Szent Mihály-templom déli tornyából kellett figyelni a mezőgazdasági területeket. Szintén az ő feladatkörükbe (is) tartozott az árvízi védekezés, és 1962-ben – Békési Ferenc emlékei szerint – ők végezték a töltésterhelést és a nyúlógát építését is. Közreműködtek a belvíz okozta problémák elhárításában, de őket riasztották a folyón történt hajó- vagy csónakbalesetekhez, a nyaralók által okozott tüzesetekhez is.

1977-re „Az önkéntes tűzoltók igyekezete megcsappant, a fegyelem meglazult, ezért nem tudták elvégezni feladataikat.” A probléma ellensúlyozására a testület elhatározta, hogy a passzív résztvevőket és azokat, akik nem fizették a tagdíjat, kizárja sorából. Az 1980-as évek első felében működésük megszűnt.

DR. KERÉKES DÓRA
GYŰJTEMÉNYVEZETŐ
RÉVÉSZ ISTVÁN
HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY